

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	LAMU - Luovat alat muuttuvassa työelämässä
Hakemusnumero	208313
Valintakokouksen päivämäärä	
Hakijan virallinen nimi	Oulun Ammattikorkeakoulu Oy
Osatoteuttajat	
Toimintalinja	7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi
Erityistavoite	7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä
Alkamispäivämäärä	1.4.2025
Päättyispäivämäärä	31.01.2027

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Tiivistelmä:

LAMU- "Luovat alat muuttuvassa työelämässä" -hankkeen tavoitteena on vahvistaa Pohjois-Pohjanmaan luovien alojen ammattilaisten osaamista ja kilpailukykyä. Hankkeessa vastataan muuttuvan työelämän vaatimuksiin, kuten digitalisaation kiihtymiseen ja uusien teknologioiden, kuten tekoälyn, kehitykseen. Näiden muutosten myötä luovien alojen ammattilaiset tarvitsevat uusia taitoja ja valmiuksia, jotta he voivat hyödyntää uusia mahdollisuuksia ja vastata alan haasteisiin.

Pohjois-Pohjanmaan kulttuuristrategian mukaisesti hanke tukee kulttuurialan elinvoimaisuutta ja kestävä kehitystä sekä alueellisten kulttuuripalveluiden saavutettavuuden parantamista. Samalla se reagoi hallituksen kulttuurialan rahoituksen leikkauksiin, jotka ovat lisänneet tarvetta itsenäiseen osaamisen kehittämiseen ja uusien ansaintamallien löytämiseen. Hankkeen keskeisiä tavoitteita ovat luovien alojen ammattilaisten digitaalisten ja teknologisten taitojen kehittäminen sekä uusien luovien prosessien omaksuminen. Näihin tavoitteisiin pyritään muun muassa seuraavilla teemoilla: tekoälyn hyödyntäminen, experience thinking -ajattelun soveltaminen palveluiden ja tuotteiden kehittämisessä, taide prosessina liiketoiminnallisten ja yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemisessa sekä taiteen ja teknologian yhdistäminen innovatiivisesti.

Hanke koostuu osaamistarpeiden kartoituksesta, työpajoista ja digitaalisesta työkalupakista. Kartoituksessa tunnistetaan alueen luovien alojen nykyiset osaamiskuilut, minkä perusteella työpajat suunnitellaan. Työpajojen teemoissa keskitytään erityisesti uusimpiin teknologioihin ja luoviin ratkaisuihin. Digitaalinen työkalupakki kokoaa työpajojen materiaalit ja resurssit, tarjoten pysyvän alustan itsenäiseen oppimiseen ja taitojen kehittämiseen. Hankkeen pitkäaikaisena tavoitteena on parantaa Pohjois-Pohjanmaan luovien alojen ammattilaisten valmiuksia vastata teknologian ja työelämän muutoksiin sekä lisätä alan kilpailukykyä ja työllistymismahdollisuuksia. Hankkeen myötä ammattilaiset saavat konkreettisia työkaluja ja resursseja, joiden avulla he voivat kehittää omaa osaamistaan ja luoda uusia liiketoimintamalleja sekä yhteistyömahdollisuuksia.

Tarve

Samaan aikaan, kun kulttuurirahoitus on vähentynyt, digitalisaatio ja tekoälyn nopea kehitys muuttavat työelämää ja luovia aloja ennennäkemättömällä vauhdilla. Teknologian ja tekoälyn hyödyntäminen ovat noussemassa keskeisiksi tekijöiksi sekä luovilla aloilla että laajemmin työelämässä mm. uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämisessä. Luovien alojen ammattilaisilla on erityisiä vahvuuksia näillä alueilla, mutta heidän täytyy päivittää taitojaan ja oppia soveltamaan luovaa osaamistaan yhdessä teknologian ja liiketoiminnan kanssa, jotta he voivat pysyä kilpailukykyisinä ja löytää uusia työmahdollisuuksia.

Tulevaisuuden työelämässä, joka muuttuu nopeasti, luovien alojen ammattilaisille on tärkeää tarjota joustavia ja lyhyempiä täydennyskoulutusmahdollisuuksia perinteisten tutkintokoulutusten sijaan. Näissä koulutuksissa ammattilaiset voivat päivittää taitojaan nopeasti ajan vaatimuksia vastaaviksi. Työelämässä menestyminen vaatii jatkuvaa osaamisen kehittämistä, ja etenkin digitaalisten taitojen osalta tarjonta on tällä hetkellä riittämätöntä. Lisäksi osaamisen kehittäminen vaikuttaa suoraan työllistymiseen, sillä ne, joilla on tarvittavat taidot, ovat parhaiten työllistyviä.

Tavoitteena on pyrkiä vastaamaan alan digitalisoitumisen ja muutossaasteiden aiheuttamiin osaamistarpeisiin. Ensisijaisena tavoitteena on kehittää luovien alojen ammattilaisten osaamista, erityisesti digitaalisissa ja teknologisissa taidoissa ja kokemuksellisen ajattelun hyödyntämisessä, jotta he voivat kohdata nykypäivän työelämän vaatimukset ja haasteet. Hanke pyrkii edistämään jatkuvaa oppimista ja työhyvinvointia varmistamalla koulutustyöpajojen ja digitaalisen työkalupakin avulla, että työn vaatimukset ja osaaminen ovat tasapainossa. Lisäksi hankkeen koulutuskokonaisuuksia läpileikkaavat työelämän megatrendit, kuten ilmastonmuutososaaminen ja globalisaatio, ja alkukartoituksen avulla tunnistetaan muut koulutustarpeet ja katvealueet luovilla aloilla.

Hankkeen kautta pyritään vahvistamaan luovien alojen toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä, mikä mahdollistaa paremman työllistymisen ja työurien pidentämisen. Samalla tavoitteena on edistää tasa-arvoa ja vähentää eriarvoisuutta alalla, jotta kaikilla ammattilaisilla on mahdollisuus kehittää osaamistaan ja osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun. Hankkeessa vahvistetaan myös luovien alojen ja muiden alojen yhteistyötä ja yhteiskehittämistä.

Kohderyhmänä ovat Pohjois-Pohjanmaalla luovan talouden, ensisijaisesti esittävän taiteen ja median parissa yksityisellä, julkisella ja kolmannella sektorilla työskentelevät niin rittäjät kuin työsuhteiset ja freelancerit sekä alan opettajat, yhteensä 80 osallistujaa.

Kohdealue: Pohjois-Pohjanmaa

TOIMENPITEET

Työpaketti 1: Osaamistarpeiden kartoitus

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan Pohjois-Pohjanmaan alueen luovien alojen, eritoten esiintyvien taiteiden ja media-alan ammattilaisten osaamistarvekartoitus. Kartoituksessa tehdään yksi Pohjois-Pohjanmaan kattava digitaalinen kysely ja 6-7 syvempää haastattelua, joissa tunnistetaan tulevaisuuden osaamistarpeet ja nykyiset osaamiskuilut. Tulosten pohjalta suunnitellaan 6-9 työpajaa ja digitaalinen työkalupakki, jotka vastaavat konkreettisesti esiin tulleisiin tarpeisiin.

Toteutus: Kysely, haastattelut, analyysit.

Aikataulu: 1.3.2025 - 31.8.2025.

Vastuutaho: Hankkeen projektipäällikkö yhteistyössä alueellisten luovien alojen verkostojen, kuten Pohjoisen audiovisuaaliset ammattilaiset PAVA ry:n, Kulttuurin elämysoppaat -verkoston, Oulu2026-säätiön, Oulun luovien alojen freelancerit -verkoston, Oamkin kulttuurialojen alumnien sekä luovien alojen yrittäjät- verkoston kanssa ja hankkeen projektikoordinaattorin kanssa.

Työpaketti 2: Koulutustyöpajat

Toisessa työpaketissa järjestetään koulutustyöpajoja, jotka vastaavat kartoituksessa esiin tulleisiin osaamistarpeisiin sekä yleisten megatrendien liittyviä osaamisalueita. Työpajat käsittelevät muun muassa seuraavia teemoja:

Tekoäly luovilla aloilla: Miten tekoälyä voidaan hyödyntää luovassa työssä, erityisesti taiteen ja teknologian rajapinnoilla? Generatiivinen tekoäly luovien alojen työkaluna on vielä varsin uusi asia, ja tieto siitä on vähäistä. Vaikuttaa myös siltä, että tekoälyn suhtaudutaan tunteella, havaintojemme mukaan epävarmuudella ja pelolla mutta myös uteliaisuudella. Tiedetään kuitenkin, että mikäli tekoälyä osataan käyttää oikein ja hallitusti, se vähintään nopeuttaa luovaa prosessia. Tarpeen on myös tutkia, miten se voisi parantaa prosessia. Teknisen osaamisen lisäksi on tarve vahvistaa ymmärrystä AI:n eettisistä ja yhteiskunnallisista vaikutuksista.

Experience Thinking: Kokemuksellisen ajattelun hyödyntäminen luovien palveluiden ja tuotteiden kehittämisessä. Kokemuksellisen ajattelun hyödyntäminen luovien palveluiden ja tuotteiden kehittämisessä auttaa luovien alojen ammattilaisia ymmärtämään, kuinka tunteet, aistit ja elämykset vaikuttavat asiakkaiden kokemuksiin. Koulutuksessa opitaan analysoimaan asiakaspolkuja ja käyttämään moniaistisuutta sekä emotionaalista sitouttamista suunnittelussa ja markkinoinnissa. Tämä tieto mahdollistaa ainutlaatuisten ja merkityksellisten asiakaskokemusten luomisen. Osallistujat voivat soveltaa kokemuksellista ajattelua käytännön projekteihin, parantaen siten kilpailukykyään ja kehittämällä luovien alojen tuotteita ja palveluita vastaamaan tulevaisuuden työelämän tarpeisiin.

Taide prosessina: Mikä on taiteen prosessi ja miten sen avulla voidaan ratkaista liiketoiminnallisia ja yhteiskunnallisia haasteita? Tarkastellaan taiteen prosessia, eritoten sen luovia vaiheita ja menetelmiä, jotka mahdollistavat monipuolisia tapoja lähestyä sekä liiketoiminnallisia että yhteiskunnallisia haasteita. Tässä koulutuskokonaisuudessa luovien alojen ammattilaiset oppivat, miten taide voi toimia innovatiivisena prosessina ongelmanratkaisussa, esimerkiksi brändäyksessä, asiakaskokemuksen parantamisessa tai kestäväyyteen liittyvien haasteiden ratkaisemisessa. Koulutus auttaa tunnistamaan, kuinka taiteen keinoin voidaan herättää tunteita, luoda vaikuttavia narratiiveja ja sitouttaa ihmisiä uusiin ajattelutapoihin niin liiketoiminnassa kuin yhteiskunnallisissa projekteissakin.

Taide ja teknologia: Teknologian ja taiteen risteyskohdat, esimerkiksi virtuaalitodellisuuden ja lisätyn todellisuuden sovellukset taiteen kentällä. Tämä kokonaisuus toteutetaan Oamkin Starts Lab Oulu-hankkeen hybridistudiossa, jossa luovien alojen ammattilaisten on mahdollista tehdä taiteen ja teknologian kokeiluja yhdessä alueen muiden alojen yrittäjien kanssa. Hankkeessa kartoitetaan ja kontaktoidaan muiden alojen yrittäjiä, joilla on kiinnostusta osallistua luovien alojen kanssa toteutettaviin kokeiluihin. Esimerkkeinä voivat olla teknologia-, matkailu-, hyvinvointi- tai palvelualojen yritykset, jotka näkevät luovissa ratkaisussa ja taidesisällöissä lisäarvoa omille tuotteilleen tai palveluilleen. Eri alojen toimijat voivat tuoda esiin omat tarpeensa ja tavoitteensa, ja työpajojen sisältöjä voidaan räätälöidä näiden pohjalta. Esimerkiksi teknologiayritykset voivat testata uusia innovaatioita yhteistyössä taiteilijoiden kanssa. Kumppaneiden valinta tehdään ottaen huomioon niiden sopivuus työpajojen teemoihin ja tavoitteisiin.

Lisäksi toteutetaan 2-3 työpajaa aiheista, jotka todetaan tarpeelliseksi työpaketti 1:sen kartoituksen tuloksissa.

Aikataulu: 1.9.2025 – 30.6.2026

Työpaketti 3: Digitaalinen työkalupakki

Työpajojen pohjalta luodaan digitaalinen työkalupakki, joka sisältää materiaaleja ja resursseja, joiden avulla luovien alojen ammattilaiset voivat soveltaa oppimaansa käytännön työssä. Työkalupakki on tarkoitettu laajasti saataville verkkopohjaisena, ja se pitää sisällään oppimateriaaleja, videoita, työkaluja ja malleja.

Aikataulu: 1.7.2026 - 30.12.2026.

Työpaketti 4: Projektinhallinta ja viestintä

Hankkeen tavoitteena on tehokas viestintä sisällöistä, toimenpiteistä ja tuloksista kohderyhmille ja sidosryhmille. Tätä varten perustetaan keskeiset viestintäkanavat, kuten verkkosivusto ja sosiaalisen median kanava (esim. Facebook) sekä jaetaan tietoa uutiskirjeiden ja organisaation sosiaalisen median kanavissa (esim. LinkedIn). Näissä jaetaan ajankohtaista tietoa ja tärkeitä päivityksiä hankkeesta. Lisäksi kilpailutetaan ammattimainen markkinointimateriaali (julisteet, flyerit, kuvat). Viestintä keskittyy aktiiviseen tiedottamiseen koko hankkeen ajan ja siihen sisältyy vähintään yksi julkaisu tuloksista. Lisäksi hankkeen lopputulokset esitellään verkkoseminaarissa tai hybriditapahtumana, ja yhteistyötä tehdään muiden samankaltaisten hankkeiden kanssa vaikutusten laajentamiseksi. Hanketta käydään myös esittelemässä Euroopassa sopivassa verkostotilaisuudessa.

Aikataulu 1.3.2025-31.1.2027

Uutuus-/lisäarvo:

Hanke edesauttaa uusien työelämään vahvasti liittyvien opintojaksojen suunnittelua niin Oamkin tutkinto-ohjelmien kuin avoimen amk:n ja Oamkin jatkuvan oppimisen tarjontaan, joka pohjautuu korkeakoulujen yhteiseen kansalliseen ohjelmaan, Digivisio 2030:een.

Hankkeen myötä Pohjois-Pohjanmaan luovien alojen ammattilaiset saavat uusia taitoja ja valmiuksia, jotka auttavat heitä vastaamaan työelämän muutoksiin ja kulttuurialan rahoituksen vähentymisen mukanaan tuomiin haasteisiin. Työpajojen ja digitaalisen työkalupakin kautta osaaminen muun muassa tekoälyn, kokemuksellisen ajattelun ja teknologian hyödyntämisessä kasvaa, mikä luo pohjaa uusien työmahdollisuuksien syntyiselle ja uusien liiketoimintamallien kehittämiselle alueella.

Lisäksi hanke tukee Pohjois-Pohjanmaan kulttuuristrategian tavoitteita luomalla resursseja kulttuuritoimijoiden osaamisen kehittämiseksi ja parantamalla alueen luovien alojen elinvoimaisuutta. Hankkeen avulla pystytään myös osaltaan vastaamaan kulttuurialan leikkauksiin tarjoamalla konkreettisia työkaluja ja osaamista, jotka tukevat itsenäistä työskentelyä ja liiketoiminnan kehittämistä luovilla aloilla.

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:		EU + valtio 80%	169 943 €
1 Palkkakustannukset	151 734 €	Yksityinen, oma	42 485 €
Flat rate 40 % kehittäminen	60 694 €		
Nettokustannusarvio 212 428 euroa €			

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	212 428 euroa €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	212 428 euroa €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	169 943 euroa 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva, osaava ja osallistava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi erityistavoitetta 7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (12,5/24) tullakseen rahoitetuksi.

Hanke vaikuttaa myönteisesti Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmaan 2022–2025 (MAKO KT 3 B. Muutoskyvykkyyden vahvistaminen yrittäjyydessä ja elinkeinoelämässä). Hankkeessa vahvistetaan Pohjois-Pohjanmaan luovien alojen ammattilaisten osaamista ja kilpailukykyä sekä vastataan muuttuvan työelämän vaatimuksiin, kuten digitalisaation kiihtymiseen ja uusien teknologioiden, kuten tekoälyn, kehitykseen.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (12,5/24) tullakseen rahoitetuksi.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Elinkeino ja luonnonvara -teemaryhmän kommentointi 11.3.2025

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-ryhmä 19.3.2025

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Kulttuuri ja luonnonvara -teemaryhmän kommentointi 24.3.2025

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 26.3.2025

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä.